

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B** **UREDBA (EU) št. 99/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**
z dne 15. januarja 2013
o evropskem statističnem programu za obdobje 2013–2017
(Besedilo velja za EGP in Švico)
(UL L 39, 9.2.2013, str. 12)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Uredba (EU) št. 1383/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013	L 354	84	28.12.2013
► <u>M2</u>	Uredba (EU) 2017/1951 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2017	L 284	1	31.10.2017

▼B**UREDBA (EU) št. 99/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**

z dne 15. januarja 2013

o evropskem statističnem programu za obdobje 2013–2017

(Besedilo velja za EGP in Švico)

*Člen 1***Uvedba evropskega statističnega programa**

Uvede se evropski statistični program za obdobje 2013–2017 (v nadaljnjem besedilu: program).

▼M2

Program se podaljša, tako da zajame obdobje od leta 2018 do leta 2020.

▼B*Člen 2***Dodana vrednost**

Program pomeni dodano vrednost zagotavljanja, da je evropska statistika usmerjena v informacije, potrebne za oblikovanje, izvajanje, spremljanje in vrednotenje politik Unije. Poleg tega prispeva k učinkoviti porabi virov s pospeševanjem ukrepov, ki zagotavljajo bistven prispevek k razvoju, pripravi in izkazovanju usklajenih, primerljivih, zanesljivih, uporabniku prijaznih in dostopnih statističnih informacij na podlagi enotnih standardov in načel veljavnega Kodeksa ravnanja evropske statistike (v nadaljnjem besedilu: Kodeks ravnanja), ki ga je sprejel Odbor za evropski statistični sistem (ESSC), zlasti meril kakovosti, ustreznosti, natančnosti in zanesljivosti, pravočasnosti in točnosti, dostopnosti in jasnosti ter koherentnosti in primerljivosti.

▼M2*Člen 3***Področje uporabe**

Ta uredba določa programski okvir za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike, glavna področja in cilje načrtovanih ukrepov v obdobju od leta 2013 do leta 2020 v skladu s členoma 13 in 14 Uredbe (ES) št. 223/2009.

▼B*Člen 4***Cilji**

1. Splošni cilj programa je, da bi bil evropski statistični sistem (ESS) še naprej vodilnik ponudnik visokokakovostne statistike o Evropi.
2. Ob upoštevanju sredstev, ki so na voljo na nacionalni ravni pa tudi na ravni Unije, ter bremena poročanja, se pri statističnih ukrepih, sprejetih za izvajanje programa, sledi naslednjim posebnim ciljem:

▼ B

- cilj 1: pravočasno zagotavljanje statističnih informacij v podporo razvoju, spremljanju in vrednotenju politik Unije, ob ustreznem upoštevanju prednostnih nalog ter ohranjanju ravnotežja med gospodarskim, socialnim in okoljskim področjem, ter zadovoljevanje potreb širokega kroga uporabnikov evropske statistike, vključno z drugimi nosilci odločanja, raziskovalci, podjetji in evropskimi državljani na splošno, na stroškovno učinkovit način, brez nepotrebnega podvajanja prizadevanj,
- cilj 2: izvajanje novih metod priprave evropske statistike, namenjenih povečanju učinkovitosti in izboljšanju kakovosti,
- cilj 3: okrepitev partnerstva v ESS in širše, da se dodatno poveča njegova produktivnost in okrepi njegova vodilna vloga na področju uradne statistike na svetovni ravni, in
- cilj 4: dosledno zagotavljanje takih statistik med celotnim trajanjem programa, pod pogojem, da to ne ovira mehanizmov določanja prednostnih nalog ESS.

3. Splošni in posebni cilji iz odstavkov 1 in 2 so podrobneje opredeljeni v Prilogi skupaj s kazalniki, uporabljenimi za spremljanje izvajanja programa. V skladu s členoma 13 in 14 Uredbe (ES) št. 223/2009 se program določi v okviru podrobnega letnega načrtovanja, ki bo vključevalo mehanizem določanja prednostnih nalog kot sestavni del procesa. Cilji programa se dosežejo s tesnim in usklajenim sodelovanjem v ESS. Program vključuje oblikovanje primernih instrumentov, ki imajo za posledico boljšo kakovost, večjo prožnost ESS in povečano zmožnost pravočasnega zadovoljevanja potreb uporabnikov. Poleg tega daje pobude za razvijanje zanesljivih kazalnikov kot odgovor na izzive 21. stoletja, zlasti za merjenje okoljske trajnosti, kakovosti življenja in socialne kohezije ter evidentiranje gospodarske dejavnosti v storitvenem sektorju ter v socialni ekonomiji.

*Člen 5***Upravljanje, neodvisnost, preglednost in kakovost statističnih podatkov**

1. Evropska statistika se pripravlja na strokovno neodvisen in pregleden način

2. Program se izvaja v skladu z načeli Kodeksa ravnanja, z namenom priprave in izkazovanja visokokakovostne, usklajene in primerljive evropske statistike, v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 223/2009, ter zagotavljanja ustreznega delovanja evropskega statističnega sistema kot celote. Nacionalni statistični uradi in statistični organ Unije (Komisija (Eurostat)) s strokovno neodvisnostjo zagotovijo, da je evropska statistika skladna s Kodeksom ravnanja.

▼ B

3. Nacionalni statistični uradi in drugi nacionalni organi, ki jih imenujejo države članice (v nadaljnjem besedilu skupaj: nacionalni statistični uradi), in Komisija (Eurostat), ki so odgovorni za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike:

- krepijo institucionalni in organizacijski okvir, ki pospešuje usklajevanje, učinkovitost ter verodostojnost nacionalnih statističnih organov in Komisije (Eurostat) za pripravo in izkazovanje evropske statistike,
- dajejo poudarek statističnim načelom, določenim v členu 2(1) Uredbe (ES) št. 223/2009, in potrebam uporabnikov,
- zadovoljujejo potrebe institucionalnih uporabnikov Unije v skladu z Uredbo (ES) št. 223/2009 in si prizadevajo razvijati statistike, ki služijo širokemu krogu uporabnikov evropske statistike, vključno z drugimi nosilci odločanja, raziskovalci, podjetji in evropskimi državljani na splošno, in
- sodelujejo s statističnimi organi na mednarodni ravni za spodbujanje uporabe mednarodnih konceptov, klasifikacij, metod in drugih standardov, zlasti z namenom zagotavljanja večje skladnosti in boljše primerljivosti na svetovni ravni.

4. Vsaka država članica si prizadeva zagotoviti standardizirane postopke priprave statistike, ki so čimbolj podprti z revizijskimi mehanizmi.

5. Komisija (Eurostat) iz razlogov preglednosti po potrebi javno razkrije svojo oceno kakovosti nacionalnih prispevkov k evropski statistiki kot del poročanja o kakovosti in spremljanja skladnosti.

6. Komisija (Eurostat) preuči, kako bi lahko svoje publikacije, zlasti tiste, ki so dostopne na njenem spletnem mestu, naredila bolj prijazne neprofesionalnemu uporabniku, ter omogoči preprost dostop do celotnih podatkovnih serij in vključi intuitivne primerjalne grafe, da bi državljanom zagotovila večjo dodano vrednost. Redne posodobitve Komisije (Eurostata) zagotavljajo, kadar je mogoče, informacije o posameznih državah članicah ter, kadar je to ustrezno in kadar so koristi večje od stroškov zbiranja, ponujajo letne, mesečne in dolgoročne podatkovne serije.

*Člen 6***Določanje prednostnih nalog statistike**

1. Program zagotavlja pobude v zvezi s statistiko, na katerih temeljijo razvoj, izvajanje in spremljanje sedanjih politik Unije ter statistično podporo pomembnim zahtevam, ki izhajajo iz novih političnih pobud Unije.

▼ B

2. Komisija pri pripravi letnih delovnih programov iz člena 9 zagotovi učinkovito določanje prednostnih nalog ter letni pregled in poročilo o statističnih prednostnih nalogah. Namen letnih delovnih programov je torej zagotavljati, da bo na nacionalni ravni in na ravni Unije v okviru razpoložljivih sredstev omogočena priprava evropske statistike. Določanje prednostnih nalog z zmanjšanjem statističnih potreb na obstoječih področjih evropske statistike prispeva k zmanjšanju stroškov in obremenitev za nove statistične potrebe in poteka ob tesnem sodelovanju z državami članicami.

3. Komisija zagotovi razvoj in izvajanje instrumentov za letni pregled prednostnih nalog statističnih dejavnosti, s čimer prispeva k zmanjšanju stroškov in obremenitev ponudnikov podatkov in pripravljavcev statistike.

4. Pri predlaganju novih ukrepov ali uvajanju večjih pregledov obstoječe statistike Komisija take ukrepe ali preglede ustrezno utemelji in priskrbi informacije s prispevki držav članic o bremenu poročanja in stroških priprave v skladu s členom 14(3) Uredbe (ES) št. 223/2009.

▼ M1*Člen 7***Financiranje**

1. Finančna sredstva Unije za izvajanje programa za leto 2013 znašajo 57,3 milijona EUR, zajetih v programskem obdobju 2007–2013. Finančna sredstva Unije za izvajanje programa za obdobje 2014–2017 znašajo 234,8 milijona EUR, zajetih v programskem obdobju 2014–2020.

▼ M2

Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje od leta 2018 do leta 2020 znašajo 218,1 milijona EUR iz programskega obdobja od leta 2014 do leta 2020.

▼ M1

2. Komisija izvaja finančno pomoč Unije v skladu s finančno uredbo.

3. Komisija sprejme sklep o letnih proračunskih sredstvih v skladu s pristojnostmi Evropskega parlamenta in Sveta.

▼ B*Člen 8***Upravna in tehnična pomoč**

Finančna sredstva, dodeljena za program, lahko krijejo tudi izdatke, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, kontrole, revizije in vrednotenja, ki so potrebne za upravljanje programa in doseganje njegovih ciljev; predvsem izdatki za študij, srečanja strokovnjakov, izdatki, povezani s povračili stroškov statističnih strokovnjakov, stroški ukrepov informiranja in komuniciranja, izdatki, povezani z omrežji IT za obdelavo in izmenjavo informacij, ter vsi drugi izdatki upravne in tehnične pomoči, ki jih ima Komisija pri upravljanju programa. Dodelitev lahko zajema tudi tehnično pomoč ter strokovno znanje in izkušnje, zagotovljene državam članicam, ki zaradi posebnih okoliščin niso zmožne pripraviti določene evropske statistike ali statistike zahtevane kakovosti.

▼ **M2***Člen 9***Letni delovni programi**

Komisija za izvajanje programa sprejme letne delovne programe, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 17 Uredbe (ES) št. 223/2009 ter ki določijo cilje in pričakovane rezultate na njihovi podlagi, v skladu s splošnimi in posebnimi cilji iz člena 4(1) in (2) te uredbe. Komisija zagotovi, da se ustrezen poudarek nameni ukrepom, ki so namenjeni spodbujanju skladnosti s Kodeksom ravnanja. Vsak letni delovni program se posreduje v vednost Evropskemu parlamentu.

▼ **B***Člen 10***Vrste intervencij**

Finančni prispevki Unije so lahko v obliki nepovratnih sredstev, pogodb o javnih naročilih ali kakršnih koli drugih intervencij, potrebnih za doseganje splošnih in posebnih ciljev iz člena 4(1) in (2).

*Člen 11***Upravičeni ukrepi**

1. S finančnim prispevkom Unije se podpirajo ukrepi za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike, potrebni za doseganje splošnih in posebnih ciljev iz člena 4(1) in (2). Prednost imajo ukrepi z visoko dodano vrednostjo za Unijo v skladu s členom 2.

2. Finančni prispevek za podporo omrežjem sodelovanja v skladu s členom 15 Uredbe (ES) št. 223/2009 je lahko v obliki nepovratnih sredstev za določen ukrep in lahko krije do 95 % upravičenih stroškov.

3. Kadar je to ustrezno, se lahko dodelijo nepovratna sredstva za delovanje organizacij iz člena 12(3), ki ne presegajo 50 % upravičenih stroškov.

4. Kot prispevek k izdatkom, ki jih imajo države članice pri izvajanju ukrepov na podlagi zbiranja podatkov, se lahko do najvišjega praga, določenega za zbiranje podatkov, povrne pavšalni znesek za podatkovni niz, za katerega se celotni rezultati pošljejo Komisiji. Znesek pavšalnega zneska določi Komisija, pri čemer upošteva kompleksnost zbiranja podatkov.

*Člen 12***Upravičenci do nepovratnih sredstev**

1. V skladu s členom 128(1) finančne uredbe se lahko nacionalnim statističnim organom, opredeljenim v členu 5(2) Uredbe (ES) št. 223/2009, nepovratna sredstva dodelijo brez razpisa za zbiranje predlogov.

▼ B

2. Omrežja sodelovanja lahko vključujejo upravičence iz odstavka 1 in druge organe brez razpisov za zbiranje predlogov v skladu s členom 128(1) finančne uredbe.

3. Nepovratna sredstva za poslovanje iz člena 11(3) se lahko dodelijo organizacijam, ki izpolnjujejo obe naslednji merili:
  - (a) so neprofitne, neodvisne od industrije, komercialnih in poslovnih ali drugih navzkrižnih interesov, njihovi glavni cilji in dejavnosti pa so spodbujanje in podpora izvajanju Kodeksa ravnanja in izvajanju novih metod priprave evropske statistike s ciljem večje učinkovitosti in izboljšanja kakovosti na ravni Unije, in

  - (b) Komisiji so predložile zadostna dokazila o svojem članstvu, notranjih pravilih ter virih financiranja.

▼ M2*Člen 13***Zaščita finančnih interesov Unije**

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju dejavnosti, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Evropske unije zaščiteni z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugemu protipravnemu ravnanju z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblaščenici za izvajanje revizij na podlagi dokumentov in inšpekcij na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so v okviru programa prejeli finančna sredstva Unije.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko opravi preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ ter Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽²⁾, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo, financirano v okviru programa, prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

▼ M2

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 se v sporazumih o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ter v pogodbah, sporazumih in sklepih o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, Komisija, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblastijo za opravljanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

5. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3, kadar je izvedba ukrepa v celoti ali delno prepuščena zunanjemu izvajalcu ali nadalje prenesena ali kadar zahteva oddajo javnega naročila ali finančne podpore tretji osebi, pogodba, sporazum ali sklep o nepovratnih sredstvih vključuje obveznost izvajalca ali upravičenca, da od vsake udeležene tretje osebe zahteva izrecno sprejetje navedenih pooblastil Komisije, Računskega sodišča in OLAF-a.

▼ B*Člen 14***Sodelovanje tretjih držav v programu**

Sodelovanje v programu je na voljo:

- (a) državam EGP/Efte v skladu s pogoji iz Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru;
- (b) Švici v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu z dne 26. oktobra 2004 med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o sodelovanju na področju statistike ⁽¹⁾, in
- (c) državam, za katere se uporablja evropska sosedna politika, državam, ki so zaprosile za članstvo v Uniji, državam kandidatkam ali državam pristopnicam, in državam Zahodnega Balkana, vključenim v proces stabilizacije in pridruženja, v skladu s pogoji iz zadevnih dvostranskih ali večstranskih sporazumov s temi državami, ki določajo splošna načela za njihovo sodelovanje v programih Unije.

*Člen 15***Ocena in pregled programa**

1. Komisija po posvetovanju z ESSC do 30. junija 2015 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži vmesno poročilo o napredku glede izvajanja programa.
2. Komisija lahko na podlagi vmesnega poročila o napredku iz odstavka 1 najpozneje do 31. decembra 2016 in po posvetovanju z ESSC, predloži Evropskemu parlamentu in Svetu predlog za podaljšanje programa za obdobje 2018–2020, pri čemer upošteva večletni finančni okvir 2014–2020.

▼ M2

2a. Komisija (Eurostat) do 31. decembra 2019 ESSC predloži poročilo o napredku v zvezi z izvajanjem programa. V navedenem poročilu natančno razloži svoje mnenje o obetih za program znotraj večletnega finančnega okvira, ki se začne leta 2021. To poročilo predloži tudi Evropskemu parlamentu in Svetu.

⁽¹⁾ UL L 90, 28.3.2006, str. 2.

▼M2

3. Komisija do 31. decembra 2021 po posvetovanju z ESSC in Evropskim svetovalnim odborom za statistiko Evropskemu parlamentu in Svetu predloži končno ocenjevalno poročilo o izvajanju programa. V navedenem poročilu zlasti oceni:

- (a) izid ponovne prednostne razvrstitve in oceno stroškov statističnih izdelkov;
- (b) ukrepe, ki jih je sprejel ESS za zmanjšanje stroškov izvajanja in priprave za države članice ter za omejitve splošnega bremena, ki izhaja iz statističnih projektov in področij, zajetih v programu;
- (c) napredek glede dostopa do uradne statistike, da bi bil enostavnejši in prijaznejši za uporabnika, vključno z zagotavljanjem podatkov na spletnem mestu Eurostata, ter
- (d) napredek glede izboljšanja razpoložljivosti podatkov, tudi o socialno-ekonomskih dejavnostih in kazalnikih Evropa 2020.

▼B*Člen 16***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2013.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼ B*PRILOGA***▼ M2****Statistična infrastruktura in cilji evropskega statističnega programa za obdobje od leta 2013 do leta 2020****▼ B****Uvod****▼ M2**

Za izvajanje politik Unije so potrebne visokokakovostne, primerljive in zanesljive statistične informacije o gospodarskih, socialnih, teritorialnih in okoljskih razmerah v Uniji ter njihovih elementih na nacionalni in regionalni ravni. Unija nujno potrebuje evropsko statistiko tudi zato, ker ta omogoča splošni javnosti in evropskim državljanom razumevanje demokratičnega procesa in razprave o sedanjosti in prihodnosti Unije ter sodelovanje v njih.

Program zagotavlja zakonodajni okvir za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike v obdobju od leta 2013 do leta 2020.

▼ B

Evropska statistika se razvija, pripravlja in izkazuje na podlagi navedenega zakonodajnega okvira s tesnim in usklajenim sodelovanjem v evropskem statističnem sistemu (ESS).

▼ M2

Statistika, razvita, pripravljena in izkazana na podlagi programa, prispeva k izvajanju politik Unije, kot se odražajo v PDEU in strategiji Evropa 2020 ter njenih zadevnih vodilnih pobudah, in drugih politik, navedenih v strateških prednostnih nalogah Komisije.

▼ B

Glede na to, da je program večletni program, ki zajema obdobje petih let, ter da je cilj ESS ostati vodilni akter na statističnem področju, je program ambiciozen z vidika obsega in ciljev, vendar pa se bo izvajal postopoma. Eden od ciljev programa bo razvoj učinkovitega mehanizma za določanje prednostnih nalog in poenostavitev.

Statistična infrastruktura

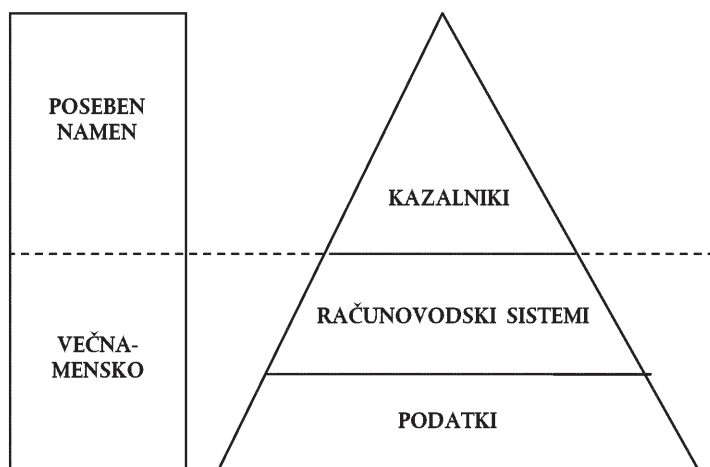
Program si bo prizadeval vzpostaviti infrastrukturo statističnih informacij. To infrastrukturo je treba pripraviti za obsežno in intenzivno uporabo različnih aplikacij.

Oblikovanje politike usmerja odločitve za pripravo evropske statistike. Vendar bi morala biti ta statistika na voljo in lahko dostopna tudi drugim nosilcem odločanja, raziskovalcem, podjetjem in evropskim državljanom na splošno, saj predstavljajo javno dobro ter jih plačajo evropski državljani in podjetja, ki bi morali imeti enake koristi od zagotovljenih storitev. Da bo infrastruktura izpolnila to vlogo, jo je treba zasnovati v skladu z dobrim konceptualnim okvirom, ki na eni strani zagotavlja primernost za različne namene, na drugi pa omogoča prožno prilagajanje spreminjajočim se potrebam uporabnikov v prihodnosti.

Infrastruktura statističnih informacij je predstavljena v nadaljevanju:

INFRASTRUKTURA STATISTIČNIH INFORMACIJ

Legenda

Podatki: informacije, ki jih zberejo nacionalni statistični organi na podlagi tradicionalnih statističnih dejavnosti (vzorčna raziskovanja, popisi itd.) in podatki iz drugih virov, ki so ponovno uporabljeni za statistične namene. Te informacije so prilagojene potrebam posameznih področij politike, kot so trg dela, migracije ali kmetijstvo.

Izraz vključuje tudi podatke, ki so bili zbrani za upravne namene, vendar so jih nacionalni statistični organi uporabili za statistične namene (navadno imenovani podatki iz upravnih virov).

Računovodski sistemi: usklajeni in integrirani računi, bilance stanja in preglednice na podlagi mednarodno dogovorjenih pravil. Računovodski okvir zagotavlja zelo dobro usklajenost in primerljivost; statistični podatki se lahko uredijo in predstavijo v obliki, ki je bila zasnovana za namene analize in oblikovanja politike.

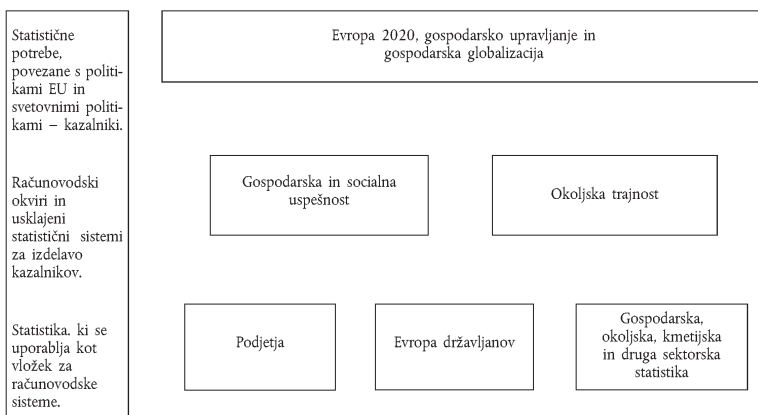
Kazalniki: kazalnik je zbirno merilo, povezano s ključnim vprašanjem ali pojavom in izpeljano iz več opazovanih dejstev. Kazalniki se lahko uporabljajo, da razkrijejo relativna stanja ali pokažejo pozitivne ali negativne spremembe. Navadno so neposreden vložek v politike Unije in svetovne politike. Na področjih strateške politike so pomembni za določanje ciljev in spremljanje njihovega doseganja.

Program bo v tej splošni shemi še naprej razlikoval med tremi stebri statističnih informacij: statistika podjetij, Evropa državljanov ter geoprostorska, okoljska, kmetijska in druge sektorske statistike.

Politike Unije in zadevne svetovne politike so instrumenti, ki določajo statistične zahteve, na katere se bo program odzval s preoblikovano strukturo in ustreznim procesom priprave. Vsaka posamezna politika Unije in svetovna politika se torej izraža v različnih sestavnih delih statistične infrastrukture in obravnava s posebnimi dejavnostmi programa. Nove politike, določene v prihodnjih letih, bodo obravnavane z oblikovanjem novih načinov izpeljave kazalnikov/računov na podlagi statističnih podatkov, pripravljenih v okviru treh stebrov.

▼ B

STATISTIČNE INFORMACIJE – STRUKTURA IN DINAMIKA

Cilji

Splošni cilj programa je, da ESS ostane vodilni ponudnik visokokakovostne statistike o Evropi.

Ob upoštevanju sredstev, ki so na voljo na nacionalni ravni pa tudi na ravni Unije, ter bremena poročanja, se pri statističnih ukrepih, sprejetih za izvajanje programa, sledi naslednjim posebnim ciljem:

▼ M2

— cilj 1: pravočasno zagotavljanje statističnih informacij, na stroškovno učinkovit način, brez nepotrebnega podvajanja prizadevanj, v podporo razvoju, spremljanju in vrednotenju politik Unije, ob ustreznem upoštevanju prednostnih nalog ter ohranjanju ravnotežja med gospodarskim, socialnim, teritorialnim in okoljskim področjem, ter izpolnjevanje potreb širokega kroga uporabnikov evropske statistike, vključno z drugimi nosilci odločanja, raziskovalci, podjetji in evropskimi državljani na splošno,

▼ B

— cilj 2: izvajanje novih metod priprave evropske statistike, namenjene povečanju učinkovitosti in izboljšanju kakovosti,

— cilj 3: okrepitev partnerstva v ESS in širše, da se dodatno poveča njegova produktivnost in okrepi njegova vodilna vloga na področju uradne statistike na svetovni ravni, in

— cilj 4: dosledno zagotavljanje takih statistik med celotnim trajanjem programa, pod pogojem, da to ne ovira mehanizmov ESS za določanje prednostnih nalog.

Ti specifični cilji so razdeljeni na različna prednostna področja, opisana v nadaljevanju. Cilja 1 in 4 sta obravnavana v oddelku „I. Statistični rezultati“, cilj 2 v oddelku „II. Metode priprave evropske statistike“, cilj 3 pa v oddelku „III. Partnerstvo“.

I. STATISTIČNI REZULTATI**1. Kazalniki****1.1 Evropa 2020****▼ M2**

Potrditev strategije Evropa 2020 je močno vplivala na oblikovanje strateškega programa za politike Unije in nacionalne politike v prihodnjih letih. V tem programu so opredeljeni številni cilji in pobude na številnih področjih, za katere

▼ M2

mora ESS zagotoviti statistične kazalnike, kot so: izboljšanje pogojev za inovacije, raziskave in razvoj, spodbujanje dostojnih delovnih mest, spodbujanje enakosti spolov, izpolnjevanje ciljev Unije na področju podnebnih sprememb in energije, učinkovita raba virov, izboljšanje stopenj izobrazbe, vključno z znižanjem osipa, povečanjem vseživljenjskega poklicnega usposabljanja in učne mobilnosti, zdravo staranje, spodbujanje socialne vključenosti in zmanjšanje revščine. Da bi razumeli pojav diskriminacije zaradi spola s posebnim poudarkom na nasilju na podlagi spola, se po potrebi zagotovi po spolu razčlenjena statistika.

▼ B

Cilj 1.1.1

▼ M2

Zagotoviti visokokakovostne statistične informacije, ki so pravočasno dostopne za evropski semester, za spremljanje izvajanja strategije Evropa 2020. Novi kazalniki v največji možni meri temeljijo na razpoložljivih statističnih podatkih.

▼ B

Cilj se bo uresničeval z zagotavljanjem:

- posodobljenih kazalnikov krovne cilja za strategijo Evropa 2020 (na področju zaposlovanja, raziskav in razvoja, inovacij, energije/podnebnih sprememb, izobraževanja, okolja, socialne zaščite, socialne vključenosti in revščine) na spletnem mestu Komisije (Eurostat),
- statistike za podporo spremljanja izvajanja vodilnih pobud strategije Evropa 2020,
- dodatnih kazalnikov, ki bodo prispevali k predhodnemu in naknadnemu vrednotenju gospodarske, socialne in okoljske politike Evropske unije, in

▼ M2

— kazalnikov o zaposlenosti, ki razlikujejo med zaposlitvijo za skrajšani in polni delovni čas ter med pogodbami za določen in nedoločen čas, ter kazalnikov o brezposelnosti, ki upoštevajo udeležence aktivacijskih politik, na primer usposabljanja. Kazalniki bi morali vključevati tudi podatke o razkoraku med spoloma.

▼ B

1.2 *Gospodarsko upravljanje*

Kriza in napetosti na finančnih trgih so izpostavile potrebo po krepitvi gospodarskega upravljanja Unije. Poleg statističnih dejavnosti, ki še tečejo, je Unija že sprejela odločne ukrepe na področju gospodarskega upravljanja in usklajevanja in nekateri med njimi bodo imeli večje statistične učinke.

Cilj 1.2.1

Razviti nove in okrepiti sedanje statistične informacije, ki so pomembne za nosilce odločanja v Uniji in javnost na splošno, v zvezi z okrepljenim in povezanim gospodarskim upravljanjem Unije ter nadzornim ciklom, ki povezuje Pakt za stabilnost in rast ter gospodarsko politiko.

Cilj se bo uresničeval:

- z zagotavljanjem statistike za sistem kazalnikov za makroekonomska neravnovesja in temeljno analizo,

▼ M2

- z zagotavljanjem statistike za okrepljen Pakt za stabilnost in rast, ki je posebej usmerjena v pripravo in zagotavljanje visokokakovostne statistike o javnofinančnem primanjkljaju in javnem dolgu,
- z zagotavljanjem statistike za učinkovito spremljanje ekonomskih neenakosti,

▼ B

- z razvojem in pripravo sklopa kazalnikov za merjenje konkurenčnosti, in
- z zanesljivim vodenjem kakovosti, ki se bo izvajalo v verigi priprave statistike, pri čemer bodo zajeti tudi vnaprejšnji javnofinančni podatki in temeljni delovni postopki v državah članicah.

Cilj 1.2.2

Nosilec odločanja v Uniji zagotoviti zanesljive statistične podatke in kazalnike za upravne in regulativne namene ter spremljanje posebnih zavez politike Unije.

Cilj se bo uresničeval:

- z opredeljenim in z uporabniki dogovorjenim področjem uporabe statistike za upravne in regulativne namene, in
- z opredelitvijo, če je to potrebno, izvajanjem in pojasnitvijo okvira trdnega vodenja kakovosti za te kazalnike.

1.3 *Gospodarska globalizacija*

Socialni, gospodarski in drugi učinki finančne krize, vse večji čezmejni tokovi in razdrobljenost proizvodnih procesov so poudarili potrebo po bolj usklajenem okviru in okrepljenem merjenju globalizirane proizvodnje.

Cilj 1.3.1

▼ M2

Okrepiti kazalnike in statistične informacije o gospodarski globalizaciji in globalnih vrednostnih verigah, ki so na voljo nosilec odločanja v Uniji in javnosti. Na podlagi teh informacij bi morali bolje razumeti ekonomske, socialne in okoljske učinke globalizacije.

▼ B

Cilj se bo uresničeval:

- s posodobitvijo sedanjih kazalnikov o gospodarski globalizaciji, ki so na voljo na spletnem mestu Komisije (Eurostat),
- z razvojem novih kazalnikov o globalnih vrednostnih verigah, vključno s tokovi naravnih virov in odvisnostjo od njih,

▼ M2

- z zagotavljanjem podatkov, ki omogočajo analizo pozitivnih in negativnih posledic za trg Unije, zlasti za trg dela Unije,
- z analizo globalnih vrednostnih verig, po možnosti z ustreznimi preglednicami vložkov in rezultatov, ter statistike zunanje trgovine in podjetij, vključno s povezovanjem mikropodatkov, in uskladitvijo rezultatov analize z mednarodnimi pobudami v interesu Unije ter, in

▼ B

— s preučitvijo potrebe po reformi izračuna in razporeditve storitev finančnega posredništva.

▼ M2**2. Računovodski okvir**

Sporočilo Komisije z dne 20. avgusta 2009 z naslovom „BDP in več: merjenje napredka v spreminjajočem se svetu“ (v nadaljnjem besedilu: BDP in več) ter objava Stiglitz-Sen-Fitoussijevega poročila o merjenju gospodarske uspešnosti in družbenega napredka sta dala nov zagon za ključni izziv ESS, in sicer kako doseči boljšo statistiko o medsektorskih vprašanjih in bolj povezano statistiko za opis kompleksnih socialnih, teritorialnih, okoljskih in gospodarskih pojavov, ki presegajo tradicionalna merila gospodarskih rezultatov. Delo v zvezi z „BDP in več“ se v okviru ESS osredotoča na tri prednostna področja, in sicer: statistiko za sektor gospodinjstev ter statistiko za merjenje porazdelitve dohodka, potrošnje in premoženja; merjenje kakovosti življenja na večdimenzionalen način ter merjenje okoljske trajnosti. Novi svetovni cilji trajnostnega razvoja, sprejeti leta 2015, dajejo nov zagon. Evropski sistem nacionalnih in regionalnih računov (ESR) zagotavlja povezan in skladen okvir za vse gospodarske statistike, ki bi ga bilo treba dopolniti z drugimi kazalniki, da se zagotovijo izčrpnije informacije za oblikovanje politike in sprejemanje odločitev. Celovito izvajanje ESR 2010 bo podprto z rednimi ocenami kakovosti in skladnosti, pri čemer je treba upoštevati postopen iztek odstopanj do leta 2020, kar bo privedlo do nadaljnjih izboljšav glede pravočasnosti in razpobžljivosti kazalnikov.

2.1 Gospodarska in socialna uspešnost

Z gospodarsko krizo se je povečala potreba po visokokakovostnih makroekonomskih kazalnikih za boljše razumevanje in analizo gospodarskih nihanj, postopnega naraščanja ekonomske neenakosti in njenega vpliva na družbo, da se olajša sprejemanje odločitev. Zaradi vse bolj globalizirane proizvodnje je treba oblikovati skladen okvir, s katerim bi olajšali razlago in povezovanje statistike z različnih področij.

▼ B**Cilj 2.1.1**

Dopolniti merjenje gospodarske uspešnosti z različnimi razsežnostmi globalizacije, kakovostjo življenja, dostopnostjo blaga in storitev, okoljsko trajnostjo, zdravjem, blaginjo, socialno kohezijo in socialno vključenostjo. Oblikovati okvir za analizo globalizirane proizvodnje.

Cilj se bo uresničeval:

— z izvajanjem in sestavljanjem letnih in četrletnih nacionalnih računov ter letnih regionalnih računov v skladu z ESR,

▼ M2

— z oblikovanjem kazalnikov o porazdelitvi prihodkov, potrošnje in bogastva v gospodinjstvih in uskladitvijo seštevka nacionalnih računov s podatki iz anket o gospodinjstvih ali z upravnimi podatki,

▼ B

— s pravočasnim sestavljanjem kakovostne statistike cen, predvsem usklajenih indeksov cen življenjskih potrebščin,

▼ M2

— s krepitvijo povezav z nacionalnimi računi na področjih socialnega varstva, zdravja in izobraževanja,

▼ M2

- z oblikovanjem okvira za merjenje kakovosti življenja, da bi okrepili vidik gospodinjstev v nacionalnih računih,
- z oblikovanjem dodatnih kazalnikov poleg BDP za merjenje okoljske trajnosti in zunanjih učinkov z vidika nacionalnih računov,

▼ B

- z ustvarjenjem zbirke podatkov za merjenje rasti in produktivnosti, pri kateri bodo upoštevane spremembe produktivnosti v javnem in zasebnem sektorju,

▼ M2

- z nadaljnjim razvojem pravočasnih socialnih kazalnikov, vključno z naprednimi tehnikami za kratkoročno napovedovanje in hitre ocene,
- s podporo mednarodnim izmenjavam podatkov za makroekonomske podatke, da se zmanjša breme za pripravljavce podatkov in izboljša razpoložljivost primerljivih in doslednih podatkov za uporabnike,
- z razvojem in izpopolnjevanjem zbirnih kazalnikov o dohodkih in vidikih neenakomerne porazdelitve premoženja,
- z merjenjem in analizo neenakosti spolov, tudi razlike v plačah med spoloma,

▼ B

- z oblikovanjem konceptualnega okvira za analizo globalizirane proizvodnje,
- z oblikovanjem konceptualnega okvira za merjenje kakovosti življenja in blaginje, in
- s čim boljšo uskladitvijo ustreznih računovodskih in statističnih konceptov.

Cilj 2.1.2

Zagotoviti ključne makroekonomske in socialne kazalnike ter glavne evropske ekonomske kazalnike (Principal European Economic Indicators – PEEI) kot usklajen sklop kazalnikov za izpolnjevanje zahtev glede statističnih podatkov Unije in svetovnih statističnih podatkov ter prilagoditi PEEI spreminjajočim se potrebam uporabnikov.

Cilj se bo uresničeval:

- z usklajeno izdelavo prikazov ključnih makroekonomskih in socialnih kazalnikov ter kazalnikov trajnostnega razvoja,
- z usklajeno metodologijo za ključne makroekonomske in socialne kazalnike ter PEEI,
- z večjo mednarodno primerljivostjo kazalnikov,
- z izboljšanimi orodji za olajšanje razlage kazalnikov in obveščanja o njih, in

▼ M2

- z razpoložljivostjo in razširitvijo usklajene statistike o cenah stanovanj za vse države članice.

▼ B2.2 *Okoljska trajnost*

Varstvo, ohranjanje in izboljšanje okolja za sedanje in prihodnje generacije ter boj proti učinkom podnebnih sprememb so zelo visoko na evropskem političnem dnevnem redu in so cilji Pogodb. Za učinkovite politike na teh področjih so potrebne statistične informacije z različnih področij.

Cilj 2.2.1

Zagotoviti okoljske račune in statistiko v zvezi s podnebnimi spremembami ob upoštevanju mednarodnega razvoja razmer na tem področju.

▼ M2

Cilj se bo uresničeval z:

- nadaljnjim razvojem skladnega sistema okoljskih računov kot „satelitskih računov“ za glavne nacionalne račune, ki zagotavlja informacije o emisijah v zrak, porabi energije, tokovih naravnih virov, trgovini z osnovnimi surovinami, okoljski obdavčitvi in izdatkih za varstvo okolja, po možnosti vključno z zeleno rastjo/naročili,
- nadaljnjim razvojem poskusnih ekosistemskih računov, ki bi omogočili uporabo obstoječih podatkov, vključno s tistimi, ki jih pripravljajo v institucijah, organih, uradih ali agencijah Unije v okviru dolgoročne pobude o vključevanju podatkov,
- nadaljnjim razvojnim delom, da bi bolje uporabili obstoječe zbirke podatkov za statistike v zvezi s podnebnimi spremembami, ter
- nadaljnjim razvojem kazalnikov za merjenje okoljskih „odtisov“ na osnovi obstoječih podatkov.

▼ B3. **Podatki**3.1 *Statistika podjetij*

Evropska podjetja so v središču številnih politik Unije. Poleg tega so odgovorna za zagotavljanje osnovnih podatkov. Skladno s tem je velika potreba po statistiki podjetij v širšem smislu za podporo sprejemanja odločitev in tudi zato, da se evropskim državljanom in podjetjem pomaga razumeti učinek teh politik, pri čemer pa je treba razlikovati med velikimi podjetji, podjetji s srednje veliko tržno kapitalizacijo ter malimi in srednjimi podjetji, za katera velja povečana potreba po podrobni in usklajeni statistiki. Tu je še potreba po zmanjšanju upravnega bremena in bremena poročanja.

Cilj 3.3.1

▼ M2

Povečati učinkovitost in uspešnost procesov priprave statistike. V skladu z agendo o boljšem pravnem urejanju je potrebna racionalizacija obstoječe zakonodaje v zvezi s stebrom statistike podjetij. V tem okviru je treba ustrezno upoštevati omejitve virov, ki so na voljo pripravljavcem, in splošno breme za respondente v skladu s programom ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT). Zagotoviti visokokakovostno statistiko o ključnih področjih, na katerih so podjetja središče interesov, kot so statistika podjetij, kratkoročni kazalniki,

▼ M2

naložbe podjetij v človeški kapital ter spretnosti, mednarodne transakcije, globalizacija, spremljanje notranjega trga, razvoj, raziskave in inovacije ter turizem. Posebno pozornost je treba nameniti razpoložljivosti podatkov v industrijskih in storitvenih sektorjih z visoko dodano vrednostjo, zlasti v zelenem, digitalnem, sodelovalnem sektorju, zdravstvu, izobraževanju in socialnem gospodarstvu.

▼ B

Cilj se bo uresničeval:

▼ M2

— s ponovno uporabo razpoložljivih podatkov v statističnem sistemu ali družbi, z vzpostavitvijo skupne pravne podlage za statistiko poslovanja ter izdelavo skupne infrastrukture in skupnih orodij,

▼ B

— z zagotavljanjem statističnih informacij in kazalnikov o podjetjih na letni in medletni podlagi,

— z zagotavljanjem statističnih informacij, ki opisujejo položaj Evrope v svetu in odnose Unije s preostalim svetom,

— z zagotavljanjem statističnih informacij za analizo globalnih vrednostnih verig in razvojem registra Euroskupine kot opore za zbiranje informacij z različnih področij o globalizaciji,

— s ponovnim uravnoteženjem zbiranja statistike za trgovino z blagom in s storitvami z izboljšano razpoložljivostjo podatkov o storitvah ter s sprejetjem ukrepov za ponovno uravnoteženje statističnih informacij o storitvah in blagu,

— z izdelavo orodij za spremljanje enotnega trga, kot so orodje za spremljanje cen živil in povezani kazalniki,

— z zagotavljanjem kakovostne statistike o ključnih področjih uspešnosti v zvezi z inovacijami ter raziskavami in razvojem s širšo uporabo registrov patentov ter širšo uporabo posameznih mikropodatkov za raziskovalne in statistične namene,

— z zagotavljanjem statistike o turistični ponudbi in povpraševanju z optimiziranim zbiranjem podatkov in boljšim povezovanjem podatkov iz turizma z drugimi področji, in

— z zagotavljanjem statistike o rabi virov in učinkoviti rabi virov, ki bo čim bolj temeljilo na sedanjem zbiranju podatkov.

3.2 *Evropa državljanov*

Evropski državljani so v središču politike Unije. Zato je velika potreba po socialni statistiki v širšem smislu za podporo sprejemanju odločitev ter za nadzor rezultatov socialne politike in tudi zato, da se evropskim državljanom pomaga razumeti učinek teh politik na njihovo življenje in dobro počutje.

Cilj 3.2.1

▼ M2

Zagotoviti statistiko o glavnih področjih socialne politike, na katerih so državljani v središču interesa, kot so: dobro počutje, trajnost, socialna kohezija, revščina, neenakost, demografski izzivi (zlasti staranje prebivalstva, odseljevanje, upad gostote prebivalstva ter migracije), trg dela, izobraževanje in usposabljanje, vključno z izobraževanjem otrok in odraslih, poklicnim usposabljanjem in učno mobilnostjo mladih, kultura, telesna aktivnost, kakovost življenja, varnost, zdravje, invalidnost, poraba, prosti pretok in notranji trg, mobilnost mladih, tehnološke inovacije in novi življenjski slogi. Za skupine, ki so v posebnem interesu

▼ M2

nosilcev socialne politike, se ti statistični podatki po potrebi ločijo po spolu. V skladu s členom 6 se določijo prednostne naloge. V skladu z agendo o boljšem pravnem urejanju je potrebna racionalizacija obstoječe zakonodaje v zvezi s stebrom socialne statistike. Pri tem bi bilo treba ustrezno upoštevati omejitve virov, ki so na voljo pripravljavcem, in splošno breme za respondente v skladu z REFIT.

▼ B

Cilj se bo uresničeval:

- utrditvijo osnovne infrastrukture za evropsko socialno statistiko, vključno z raziskavami in zbiranjem podatkov na podlagi upravnih virov in skupno zbirko osnovnih spremenljivk,
- razvojem osnovnih socialnih raziskovanj za pridobitev podatkov (tudi mikropodatkov) o osebah in gospodinjstvih, ki bi jih racionalizirali in dopolnili z dodatnim in manj pogostim zbiranjem mikropodatkov,
- zagotavljanjem statistike o izobraževanju in usposabljanju, vključno z racionalizacijo in posodobitvijo raziskave o izobraževanju odraslih,

▼ M2

- zagotavljanjem statistike prihodkovne neenakosti, s kazalniki, kot sta indeks GINI in razvoj najvišjih decilov porazdelitve prihodka, ki zagotavljajo primerljiv ključni nacionalni kazalnik, ter podatkov o neenakosti pri dostopu do osnovnega blaga in storitev,

▼ B

- metodološkim delom pri pridobivanju statistike o telesni aktivnosti in kulturi,
- zagotavljanjem statistike o varnosti pred kaznivimi dejanji, zdravju, kot je dogovorjeno v okvirni Uredbi (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu ⁽¹⁾ in invalidnosti,

▼ M2

- izvajanjem ukrepov delovnega programa o vključevanju statistike o migracijah, ob upoštevanju novih izzivov, zlasti mednarodnega razvoja razmer,
- zagotavljanjem projekcij prebivalstva in njihovih letnih posodobitev,
- razvojem celovitih kazalnikov o položaju migrantov v Uniji,
- nadaljnjim sodelovanjem s specializiranimi agencijami in organizacijami glede položaja beguncev,
- razvojem metodologije za raziskavo nasilja na podlagi spola na prostovoljni osnovi v sodelovanju z evropskimi institucijami, organi, uradi in agencijami, ki delujejo na tem področju,
- vzpostavitev skupne pravne podlage za socialno statistiko in izdelavo skupne infrastrukture in skupnih orodij,

⁽¹⁾ UL L 354, 31.12.2008, str. 70.

▼ B

- zagotavljanjem kazalnikov o kakovosti življenja za merjenje napredka družb, in
- začetkom priprav na naslednji popis prebivalstva (predvidoma leta 2021).

3.3 Geoprostorska, okoljska, kmetijska in druga sektorska statistika

Kombinacija statistike s prostorsko referenciranimi podatki in geoprostorsko analizo bo prinesla nove priložnosti, ki jih bo ESS dodatno preučil. Nekaterim vprašanjem, kot sta zaupnost in statistična veljavnost ocen majhnih območij, bo treba nameniti posebno pozornost.

V prihodnosti bo zelo pomembna energetska statistika in statistika transporta za podporo strategiji Evropa 2020 in politiki o podnebnih spremembah.

▼ M2

Kmetijstvo bo ostalo pomembno področje politike Unije. Skupna kmetijska politika poudarja potrebo po trajnostni proizvodnji hrane, trajnostnem upravljanju naravnih virov in podnebnih ukrepov ter uravnoteženem teritorialnem razvoju, kar so glavni cilji navedene politike. Poudarek bo na okoljskih vidikih, vidikih v zvezi z biotsko raznovrstnostjo/ekosistemom, gospodarskih vidikih, vidikih v zvezi z zdravjem ljudi, varnostjo in socialnih vidikih.

▼ B

Cilj 3.3.1

▼ M2

Podpirati oblikovanje politike na podlagi dokazov s prožnejšo in večjo uporabo prostorskih informacij skupaj s socialnimi, teritorialnimi, gospodarskimi in okoljskimi statističnimi informacijami za regije, regionalne tipologije, mesta in stopnjo urbanizacije.

▼ B

Cilj se bo uresničeval:

- z nadaljnjim razvojem, vzdrževanjem in delovanjem infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE), ustanovljene z Direktivo 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, zlasti geoportala Unije,
- na podlagi sodelovanja s programi Unije za raziskovanja o rabi zemljišč in zaznavanju na daljavo bodo na voljo raznovrstne geografske informacije,
- s povezovanjem statističnih podatkov, kjer je to ustrezno, s čimer se bo ustvarila prilagodljiva infrastruktura z več viri za zagotavljanje ciljno usmerjene prostorsko-časovne analize,

▼ M2

- z izvajanjem statistike o uporabi in pokritosti tal, in
- s koordinacijo statističnih podatkov za regije, mesta in teritorialne tipologije.

▼ B

Cilj 3.3.2

Zagotoviti kakovostno okoljsko statistiko za podporo oblikovanju politik Unije.

⁽¹⁾ UL L 108, 25.4.2007, str. 1.

▼ B

Cilj se bo uresničeval:

- s sklopom ključnih okoljskih statistik o virih, na primer o odpadkih in recikliranju, vodi, nahajališčih surovin, ekosistemskih storitvah in biotski raznovrstnosti na nacionalni in po možnosti regionalni ravni, ter s sklopom ključnih statistik v zvezi s podnebnimi spremembami za podporo ukrepom in politikam blaženja posledic in prilagajanja na vseh ustreznih ravneh, od lokalne ravni do ravni Unije.

Cilj 3.3.3

Zagotoviti energetske statistiko in statistiko transporta za podporo politik Unije.

▼ M2

V skladu s prednostno nalogo Komisije o evropski energetske uniji in v največji možni meri na osnovi obstoječih podatkov bo poseben poudarek namenjen statistiki v zvezi s porabo energije, energijsko učinkovitostjo, obnovljivimi viri energije, energetske odvisnosti, vidiki energijske revščine in zanesljivosti oskrbe z energijo ter krožnim gospodarstvom. Poleg tega bo energetska statistika morala podpreti podnebni in energetske okvir do leta 2030, katerega cilj je konkurenčnejši, varnejši ter bolj trajnostni ekonomski in energetske sistem Unije.

▼ B

Cilj se bo uresničeval s pripravo in izkazovanjem statistike o:

- obnovljivih virih energije,
- energijskih prihrankih/energetske učinkovitosti,
- varnosti transporta, mobilnosti potnikov, merjenju cestnega prometa in kombiniranem prevozu tovora, in

▼ M2

— energetske odvisnosti in zanesljivosti oskrbe z energijo.

▼ B

Cilj 3.3.4

▼ M2

Zagotoviti statistiko o kmetijstvu, ribištvu in gozdarstvu za razvoj in spremljanje skupne kmetijske in ribiške politike, ob upoštevanju strateških ciljev Unije v zvezi s trajnostjo in razvojem podeželja, z izvajanjem rednih dejavnosti v zvezi s razvojem, pripravo in izkazovanjem statistike. V skladu z agendo o boljšem pravnem urejanju je potrebna racionalizacija obstoječe zakonodaje v zvezi s kmetijsko statistiko. Pri tem bi bilo treba ustrezno upoštevati omejitve virov, ki so na voljo pripravljavcem, in splošno breme za respondente v skladu z REFIT.

▼ B

Cilj se bo uresničeval:

- s preučitvijo in poenostavitvijo zbiranja kmetijskih podatkov v skladu s pregledom skupne kmetijske politike po letu 2013,
- s preoblikovanjem postopka zbiranja kmetijskih podatkov, zlasti s ciljem izboljšati kakovost in pravočasnost zagotovljenih podatkov,

▼ B

- s temeljitim pregledom sistema upravljanja podatkov o rabi/pokrovnosti tal in z izdelavo in izvajanjem novega sistema na podlagi tega,
- z izvajanjem sistema zbiranja podatkov za usklajene kmetijsko-okoljske kazalnike, po možnosti na podlagi obstoječih podatkov,
- z zagotavljanjem ustreznih razčlenitev po regijah,
- z izvajanjem in razširjanjem niza ključnih gozdarskih podatkov iz enotnega okoljsko-gospodarskega računovodenja za gozdarstvo (IEEAF), kot so gozdne površine, obseg in vrednost neposekanega lesa ter ekonomski računi za gozdarstvo in sečnjo,

▼ M2

- s pripravo in izvedbo kmetijskega popisa, predvidenega za leto 2020, in
- z vzpostavitvijo skupne pravne podlage za kmetijsko statistiko ter izdelavo skupne infrastrukture in skupnih orodij.

▼ B**II. METODE PRIPRAVE EVROPSKE STATISTIKE****▼ M2**

ESS se spopada s številnimi izzivi. Pričakovanja glede obsega, kakovosti in primerljivosti evropske statistike naraščajo. Z globalizacijo se je pojavila zapletena stvarnost, ki jo je treba zajeti v uradni statistiki in postavlja metodološke izzive. Vedno večja razpoložljivost podatkov zasebnih in javnih pripravljavcev ponuja potencial za izboljšanje pravočasnosti in relevantnosti uradne statistike ter zmanjšanje bremena poročanja. Za soočanje s temi izzivi bo ESS, ki se bo obenem soočal z omejitvami sredstev, postopno izvajal strateške cilje, določene v viziji ESS za leto 2020, na podlagi celostnega pristopa za doseganje kakovosti in učinkovitosti:

- dejavno vključevanje v redni dialog z uporabniki za boljše razumevanje njihovih potreb, ob priznavanju, da imajo različne skupine uporabnikov različne potrebe, ki jih je treba pravilno obravnavati,
- zagotavljanje visokokakovostnih izdelkov in storitev ter uporaba kakovostnega pristopa k vodenju, organizaciji in upravljanju ESS,
- osnovanje statističnih izdelkov in storitev na tradicionalnih raziskovanjih in drugih virih, vključno z upravnimi podatki, geoprostorskimi in, kadar je to mogoče, masovnimi podatki,
- pridobitev dostopa do novih virov podatkov, oblikovanje metod in iskanje ustrezne tehnologije, s katero se uporabijo ti viri podatkov za pripravo evropske statistike na zanesljiv način,
- izboljšanje učinkovitosti priprave statistike z nadaljnjo krepitevijo izmenjave znanja, izkušenj in metodologij, pa tudi z izmenjavo orodij, podatkov, storitev in virov, kadar je to potrebno in ustrezno utemeljeno. Sodelovanje bo temeljilo na dogovorjenih standardih in skupnih elementih tehnološke in statistične infrastrukture,

▼ M2

— izvajanje strategije izkazovanja in komuniciranja za evropsko statistiko, ki je dovolj prožna, da se prilagodi na nove tehnologije, daje smernice v svetu podatkovne revolucije ter služi kot zanesljiv steber demokracije.

▼ B**1. Vodenje kakovosti ESS****Cilj 1.1**

V ESS uvesti sistem za vodenje kakovosti, ki temelji na Kodeksu ravnanja.

Povečati izmenjavo dobrih praks pri izvajanju Kodeksa ravnanja in zagotoviti, da je poročanje o kakovosti osredotočeno na različne potrebe uporabnikov.

Cilj se bo uresničeval:

▼ M2

— z uvedbo novega povezanega, učinkovitega mehanizma za zagotavljanje kakovosti, ki ustreza svojemu namenu in temelji na Kodeksu ravnanja, ter okvira za zagotavljanje kakovosti ESS,

— z oceno skladnosti s Kodeksom ravnanja,

▼ B

— z uskladitvijo okvirov za zagotavljanje kakovosti med ESS in Evropskega sistema centralnih bank (ESCB),

— z zadovoljevanjem potreb uporabnikov po poročanju o kakovosti, in

— s standardizacijo poročil o kakovosti na različnih področjih statistike na ravni Unije.

2. Določanje prednostnih nalog in poenostavitev

ESS se sooča z velikim izzivom: kako zagotoviti visokokakovostno evropsko statistiko za zadovoljitev potreb po statistiki ob precej zmanjšanih proračunih držav članic ter politiki ničelne rasti človeških virov v Komisiji in državah članicah, zaradi česar se bodo v nekaterih organih realno zmanjšali kadrovske viri. Glede na te omejitve virov na evropski in nacionalni ravni je pomembno izboljšati ukrepe za določanje prednostnih nalog in poenostavitev, kar zahteva zavezanost vseh partnerjev ESS. Mehanizem določanja prednostnih nalog se vpeljuje kot sestavni del priprave letnih delovnih programov in se bo izvajal v celotnem trajanju programa. To med drugim vključuje letni pregled sedanjih statističnih zahtev, pri katerem so izhodiščna točka pobude Komisije za zmanjšanje teh zahtev ob upoštevanju interesov uporabnikov, pripravljavcev in dajalcev podatkov. Ta proces bi bilo treba voditi v tesnem sodelovanju z uporabniki in pripravljavci evropskih statističnih podatkov.

Cilj 2.1

Izvesti mehanizem določanja prednostnih nalog za ESS, da se poenostavijo zahteve glede poročanja in se prilagodi novim potrebam po statistiki ob upoštevanju omejitev pripravljavcev, bremena poročanja in potreb uporabnikov.

Cilj se bo uresničeval:

— z opredeljevanjem prednostnih nalog in temu ustreznemu dodeljevanju virov,

▼B

- z opredeljevanjem prednostnih nalog ESS kot del letnega delovnega programa iz člena 9,
- z upoštevanjem rezultatov posvetovanj z uporabniki in pripravljavci v letnem delovnem programu, in
- z obveščanjem uporabnikov o statističnih področjih, ki bodo poenostavljena, in zbiranju podatkov, ki bo zmanjšano/opuščeno.

3. Večnamenska statistika in povečanje učinkovitosti pri pripravi**Cilj 3.1**

Ob upoštevanju stroškov ESS, povezanih z izvajanjem, postopno uvesti poslovno arhitekturo ESS, ki bo omogočala bolj povezano pripravo evropske statistike, uskladiti in standardizirati metode in metapodatke priprave, okrepiti horizontalno (med statističnimi področji) in vertikalno (med partnerji ESS) povezovanje procesov priprave statistike v ESS ob upoštevanju načela subsidiarnosti, uporabiti in povezati več virov podatkov in pripravljati večnamensko statistiko. Posebna pozornost bo namenjena vprašanjem zaupnosti, ki se bodo pojavila z povečano uporabo, ponovno uporabo in izmenjavo mikropodatkov in upravnih evidenc.

Cilj se bo uresničeval:

- z obsežnejšo uporabo ustreznih upravnih podatkov na vseh statističnih področjih,
- z opredeljevanjem in uporabo novih virov podatkov za evropsko statistiko,
- z večjim vključevanjem Komisije (Eurostat) in nacionalnih statističnih organov v zasnovu upravnih evidenc,
- z obsežnejšo uporabo tehnik statističnega usklajevanja in povezovanja podatkov za povečanje ponudbe evropske statistike,
- z uporabo evropskega pristopa k statistiki za hiter odziv politike v posebnih in ustrezno utemeljenih primerih,
- z večjim povezovanjem procesov priprave evropske statistike z usklajenimi ukrepi ESS,
- z nadaljnjim usklajevanjem statističnih konceptov med statističnimi področji,
- z razvojem in uvedbo prilagodljive referenčne infrastrukture IT in tehničnih standardov za izboljšanje interoperabilnosti, izmenjavo podatkov in metapodatkov ter skupno oblikovanje podatkov,
- z uporabo standardnih orodij IT v vseh statističnih poslovnih procesih,
- z oblikovanjem metodoloških standardov za večjo uporabo in razpoložljivost harmoniziranih metodologij (vključno z mešanimi pristopi k zbiranju podatkov) in harmoniziranih metapodatkov,
- z okrepitevijo vloge statističnih poslovnih registrov kot mest, kjer se hranijo statistične enote za vso poslovno statistiko, ki se uporabljajo kot vir za nacionalne račune, in

▼ B

- z izboljšanjem zagotavljanja metapodatkov, torej informacij o tem, kako so bili podatki pridobljeni, kakšne kakovosti so in kako je mogoče zagotoviti, da bodo ti podatki za uporabnike bolj razumljivi.

Cilj 3.2

Zagotoviti dobro delovanje in skladnost ESS z učinkovitim sodelovanjem in komunikacijo.

Cilj se bo uresničeval:

- z učinkovito podporo partnerstvu v ESS,
- z opredelitvijo in izvajanjem postopkov za delitev bremena in dela v ESS, in
- z dodatnim razvojem in zagotovitvijo delovanja omrežij sodelovanja.

4. Izkazovanje in komunikacija

Cilj 4.1

▼ M2

Evropski državljani bi morali imeti enostaven in neoviran dostop do evropskih statistik, da bi te podatke lahko uporabljali za svoje izobraževanje in pri sprejemanju odločitev. Ta cilj bo uresničen s povečanjem enostavnosti uporabe evropske statistike in z olajšanjem dostopa do podatkov. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti možnosti enostavnega priklica in pretvorbe statističnih podatkov za praktično rabo, tudi s pomočjo grafov in kart. Od evropske statistike bi morale imeti koristi več državljanov, s čimer bi učinkovito prispevali k boljšemu širjenju statističnih podatkov v družbi.

▼ B

Poskrbeti, da bo ESS prvi vir podatkov o evropski statistiki za vse uporabnike ter zlasti za javne in zasebne nosilce odločanja, in sicer z zagotavljanjem kakovostnih storitev na področju statističnih informacij na podlagi načel brezplačnega in preprostega dostopa do evropske statistike.

Okrepiti in razširiti dialog med uporabniki in pripravljavci statistike, da se zadovoljijo potrebe uporabnikov po visokokakovostni statistiki. Zgodnje vključevanje uporabnikov v spremembe je ključno za izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti ESS.

Povečati in racionalizirati obseg izdelkov za izkazovanje z uporabo novih tehnologij, da se zadovoljijo potrebe uporabnikov.

V ESS vzpostaviti stroškovno učinkovito, povezano in varno infrastrukturo za dostop do zaupnih podatkov uradne statistike za znanstvene namene.

Cilj se bo uresničeval:

- s priznavanjem ESS kot prve oporne točke za uporabnike evropske statistike,
- z vzpostavitvijo povezane varne infrastrukture za dostop do mikropodatkov Unije,
- z uvedbo sistema za odgovarjanje na prošnje uporabnikov za takojšnji dostop in svetovanje glede razlage statističnih informacij,

▼ B

- s prilagoditvijo proizvodov za izkazovanje potrebam uporabnikov, ki uporabljajo nove tehnologije,
- z večjim številom statističnih rezultatov o medsektorskih vprašanjih,
- z obsežnejšo uporabo novih tehnologij za komunikacijo in izkazovanje (npr. takih, ki temeljijo na obliki za izmenjavo statističnih podatkov in metapodatkov (SDMX)),
- z večjo ponudbo nizov mikropodatkov za namene statističnih raziskav v skladu z zakonodajo Unije in držav članic o zaupnosti podatkov,
- z oblikovanjem nizov podatkov, ki bi olajšali uporabo statističnih podatkov za izobraževalna in raziskovalne namene,

▼ M2

- z opredelitvijo sedanjih in prihodnjih zahtev po podatkih za zagotovitev večnamenskih in posebej prilagojenih izdelkov in storitev za končne uporabnike.

▼ B**5. Usposabljanje, inovacije in raziskave****Cilj 5.1**

Zadovoljiti potrebe po učenju in izpopolnjevanju v ESS na podlagi kombinacije usposabljanja ter možnosti za učenje in izpopolnjevanje.

Izboljšati sodelovanje med člani ESS za prenos znanj ter izmenjavo in uporabo najboljših praks in skupnih inovativnih pristopov pri pripravi statistike.

Organizirati dejavnosti, udeležbo in prispevke raziskovalnih skupnosti pri izboljševanju verig priprave statistike in kakovosti uradnih statističnih informacij.

Cilj se bo uresničeval:

- z oblikovanjem podiplomske stopnje izobrazbe (npr. magisterija iz uradne statistike),
- s ponudbo programov usposabljanja, osredotočenih na potrebe uporabnikov in drugih državljanov,
- z večjo uporabo rezultatov raziskovalnih projektov pri pripravi in izkazovanju statistike,

▼ M2

- z analizo potreb po novih spretnostih v zvezi s podatkovno znanostjo in njihovim vključevanjem v programe usposabljanja,

▼ B

- s priznavanjem ESS kot oporne točke za statistične raziskovalne skupnosti,
- z obsežnim vključevanjem raziskovalnih skupnosti v raziskovalne dejavnosti v zvezi z uradno statistiko, in
- z uvedbo ustreznih instrumentov za izmenjavo praks in uporabo skupnih rešitev v ESS.

III. PARTNERSTVO

1. Partnerstvo v ESS in širše

V duhu partnerstva so nacionalni statistični organi in Komisija (Eurostat) odgovorni za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike.

Cilj 1.1

Uvesti trdnejši okvir upravljanja ESS.

Cilj bo uresničen z izvedbo pregleda Uredbe (ES) št. 223/2009 in Sklepa Komisije 2012/504/EU z dne 17. septembra 2012 o Eurostatu ⁽¹⁾.

Cilj 1.2

Okrepiti usklajevalno vlogo Komisije (Eurostata) kot statističnega urada Evropske unije.

Cilj se bo uresničeval:

— z vključevanjem Komisije (Eurostata) v vse pobude Komisije, ki se nanašajo na statistične vidike, v zgodnji fazi, in

— z rednimi dialogi z zainteresiranimi stranmi na najvišji vodstveni ravni.

Cilj 1.3

Okrepiti sodelovanje z ESCB ter evropskimi in mednarodnimi organizacijami, ki pripravljajo podatke za statistične ali upravne namene, s skupnimi projekti in usklajenim razvojem. Ob tem tudi zagotoviti skladnost standardov Unije in mednarodnih standardov.

Cilj se bo uresničeval:

— z izvajanjem skupnega okvira kakovosti za ESS in ESCB,

— z vse večjo vključenostjo Komisije (Eurostat) v mednarodne svetovalne skupine,

— z določitvijo in izvajanjem novih načinov sodelovanja, da bi zagotovili dobro usklajenost razvoja na področju statistike med mednarodnimi organizacijami in učinkovito porazdelitev dela, in

— z izvajanjem novega Sistema Združenih narodov za nacionalne račune, ESR, Sistema Združenih narodov za okoljsko-ekonomske račune, Evropskih okoljsko-ekonomskih računov in priložnikov za plačilno bilanco.

Cilj 1.4

Spodbuditi in izvajati dejavnosti statističnega svetovanja in statistične pomoči v državah zunaj Unije v skladu s prednostnimi nalogami zunanje politike Unije s posebnim poudarkom na širitvi in evropski sosedski politiki.

Cilj se bo uresničeval:

— z uveljavljanjem vodilne vloge ESS na mednarodnem prizorišču,

— s pripravo kakovostnih podatkov za namene zunanje politike Unije,

⁽¹⁾ UL L 251, 18.9.2012, str. 49.

▼ B

- s podporo službam Komisije pri izvajanju razvojne politike in politike mednarodnega sodelovanja, pri njihovih odnosih z mednarodnimi organizacijami ter pri vprašanjih skupnega statističnega interesa z regijami tretjih držav ali s tretjimi državami,
- z izkazovanjem ustreznih statističnih podatkov v podporo procesu širitve in pogajanjem o njej,

▼ M2

- z izboljšanjem ozaveščanja evropskih državljanov o pomenu uradne statistike in sporočanjem te statistike vsem zainteresiranim stranem s praznovanjem dneva evropske statistike vsako leto 20. oktobra,
- z izkazovanjem relevantnih statističnih podatkov v podporo evropski sosedski politiki in povezanim pridružitvenim sporazumom,
- s spodbujanjem evropskih vrednot in pobud, kot so Kodeks ravnanja, okvir za zagotavljanje kakovosti ESS ter pristopi za standardizacijo in usklajevanje za tretje države in regije,

▼ B

- s čim manjšim številom zahtev novih držav članic za odstopanja, ki privedejo do nerazpoložljivosti podatkov,
- s podpisom sporazumov in memorandumov o soglasju s tretjimi državami,
- z zasnovo in izvajanjem programov tehničnega sodelovanja,
- s tehnično pomočjo, osredotočeno na usklajevanje in zagotavljanje podatkov, in
- z izboljšanjem dejavnosti sodelovanja in usklajevanja med člani ESS.